

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

59-1

Brno 2018

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 59
Volume 59

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Azu design, s. r. o.
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce	Hlinsko – Kouty I. Oboustranně plošně retušovány hrot se čtyřmi přiloženými uštěpy (obr. 3, str. 23).
Cover Photography	Hlinsko – Kouty I. Bifacial point with four refitted flakes (Fig. 3, Pg. 23).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2018
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2018 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

MACHOVÁ (OKR. ZLÍN)

„Čtvrtě“. Starší doba bronzová – věteřovská kultura (?). Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1:10 000 list 25-31-19, v linii mezi body 64/294-63/259 mm od Z/J s. č.

V průběhu archeologického výzkumu, souvisejícího se zasíťováním nových pozemků pro výstavbu rodinných domů, byla zjištěna přítomnost jediného archeologického objektu (mělce zahloubená jáma kruhového půdorysu), který se nepočteným a málo výrazným materiálem, vyzvednutým z jeho výplně, hlásí nejspíše do závěru starší doby bronzové (věteřovská kultura?). V bezprostředním okolí byly dále vyzvednuty další keramické fragmenty shodného charakteru a dva kusy štípané industrie, které však nemusí nutně znamenat přítomnost další komponenty. Záchranný archeologický výzkum tak potvrdil přítomnost nové (teprve druhé), průkazně doložené pravěké lokality na katastru obce Machová a výrazně tak přispěl k poznání širších souvislostí sídelní struktury v tomto doposud velmi okrajově zmapovaném území.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Resumé

Machová (Bez. Zlín), „Čtvrtě“. Ältere Bronzezeit – Věteřov Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

NÁMĚŠŤ NA HANÉ (OKR. OLMOUC)

„Padělky“. KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: S-JSTK (X:Y) – 1118593.740 : 560647.080.

Ve výkopu pro základové pasy rodinného domu p. Švarce byla zdokumentována zásobní jáma keramickým materiálem obecně datovaná do kultury lužických popelnicových polí.

Marek Kalábek

Resumé

Náměšť na Hané (Bez. Olomouc), „Padělky“. Lauer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

NÁSEDLOVICE (OKR. HODONÍN)

„Čtvrtě od brankovského mlýna“. Únětická kultura. Sídliště, pohřeb v jámě. Záchranný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1:10 000, list 34-21-05. V souřadnicovém systému S-JTSK je místo nálezů dáno souřadnicemi: X= -576005.13 Y= -1182967.51.

V roce 2017 proběhl v polní trati „Čtvrtě od brankovského mlýna“ v severozápadní části katastrálního území obce Násedlovice záchranný výzkum v souvislosti se stavbou plynovodní přípojky. Na mírném návrší nad Spáleným potokem byly prozkoumány celkem tři větší zásobní jámy, v jejichž výplních se nacházelo výrazné množství zejména keramických nálezů, ale také početný soubor zvířecích kostí. Na dně jednoho z objektů byl také prozkoumán pohřeb jedince uloženého ve skrčené poloze.

Marek Lečbych

Resumé

Násedlovice (Hodonín District), „Čtvrtě od brankovského mlýna“. A part of Únětice Culture settlement was discovered during a rescue excavation in 2017. Three settlement features were excavated.

NEPLACHOVICE (OKR. OPAVA)

Ulice Krátká, parc. č. 575/10, 575/11. KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace v souřadnicovém systému S-JTSK souřadnicemi: X 1080950.17, Y 503178.75.

V měsících dubnu až květnu 2017 byly Národním památkovým ústavem – Územním odborným pracovištěm v Ostravě realizovány v obci Neplachovice dva záchranné archeologické výzkumy, a to na parcele č. 575/10 při výstavbě rodinného domu pana Opatřila a na parcele č. 575/11 při stavbě garáže pana Dehnera. Vzhledem ke skutečnosti, že v daném místě evidujeme sídliště lužických popelnicových polí, objevené roku 2013 M. Kieconem v rámci přípravy infrastruktury pro zástavbu rodinnými domy (Kiecoň 2014; 2015) a postupně zkoumané při realizacích jednotlivých staveb v letech 2014 a 2015 (Štohandlová 2015, 186–187; Werens 2015, 187), byli investoři informováni o nutnosti celoplošné skrývky orniční vrstvy až na povrch zahloubených pravěkých objektů a realizaci záchranného archeologického výzkumu.

Zkoumaná lokalita se nachází na západním okraji obce v blízkosti areálu neplachovického zámku v nadmořské výšce cca 287–289 m. Situována je na mírném, jižně klesajícím svahu nad levým břehem Heraltického potoka (275 m n. m.), který je od naleziště vzdálen přibližně 230 m. Místo výzkumu je lokalizováno v souřadnicovém systému S-JTSK souřadnicemi: X 1080950.17, Y 503178.75.

Na obou parcelách byly zdokumentovány objekty sídlištního charakteru. Na parcele č. 575/10 byly vy-preparovány výplně dvou kruhových zásobních jam s rovným dnem a hruškovitým profilem a 8 jednotlivých sloupových jam. Výjimečným, ale jen částečně v místech plánovaných základových pasů prozkoumaným objektem byl kruhový, rozměrově velký (průměr přibližně 6,0 m) a až 1,2 m do sprašového podloží zahlu-bený objekt s přímými strmými stěnami a rovným dnem, ve kterém byly zdokumentovány jamky po kůlech, dodatečně zahlu-bená zásobní jáma a objekt žlabovitého tvaru (obr. 7). Analogie k této jámě nacházíme na nedalekých parcelách č. 575/18 (zkoumaná v roce 2013 M. Kieconěm) a 575/17 (zkoumaná v roce 2015 P. Werensem), na nichž byly odkryty další dva tvarově i rozměrově podobné objekty. Na základě nových poznatků získaných letošním výzkumem bude nutné přehodnotit původní interpretaci těchto jam jako hliníků a možná i upravit datování do mladších období (doba římská). Toto bude předmětem práce v rámci vyhotovení nálezové zprávy.

Na parcele č. 575/11 byla odkryta řada tří sloupových jam, zřejmě části pozůstatku nadzemní sloupové konstrukce.

Z výplní prozkoumaných sídlištních objektů pochází materiál jak kultury lužických popelnicových polí, tak zlomky nádob pocházejících z období doby římské.

Tereza Tichá Krasnokutská

Literatura

Kiecoň, M. 2014: Neplachovice (k. ú. Neplachovice, okr. Opava). *Přehled výzkumů* 55(1), 206.

Kiecoň, M. 2015: *Neplachovice. Stavba technické a dopravní infrastruktury pro zástavbu rodinnými domy, parcely č. 575/18, 824/52–56*. Rkp. nálezové zprávy. Uloženo: Archiv Národního památkového ústavu – Územní odborné pracoviště v Ostravě.

Štohandlová, J. 2015: Neplachovice (k. ú. Neplachovice, okr. Opava). *Přehled výzkumů* 56(1), 186–187.

Werens, P. 2015: Neplachovice (k. ú. Neplachovice, okr. Opava). *Přehled výzkumů* 56(1), 187.

Resumé

Neplachovice (Bez. Opava), Krátká Straže. Lau-sitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 7. Neplachovice. Kruhový sídlištní objekt č. 500. Foto T. Tichá Krasnokutská.

Abb. 7. Neplachovice. Kreisförmiges Siedlungsobjekt Nr. 500. Foto T. Tichá Krasnokutská.

OLOMOUC (K. Ú. SLAVONÍN, OKR. OLOMOUC)

Arbesova ulice. ÚK, věteřovská kultura. Sídliště, pohřebiště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: S-JSTK (X:Y) – 1123720.158 : 548401.897; 1123803.777 : 548316.755; 1123912.827 : 548365.789; 1123912.827 : 548365.789.

V dubnu až říjnu 2017 provedli pracovníci Archeologického centra Olomouc záchranný výzkum poly-kulturní lokality na stavbě budoucích rodinných domů na Arbesově ulici v Olomouci – Slavoníně (RD Tampiol, RD Helvigová, RD Janisch, RD Pabiška, RD Šuhaj, RD Vojáček, RD Vytopil). Lokalita leží na mírném svahu obráceném k východu s nadmořskou výškou 213–216 m. Výzkumy navázaly na předchozí aktivity v letech 2004, 2008, 2013 a 2016 (Kalábek 2004; 2014; 2017, Vránová 2009). Na plochách budoucích rodinných domů (0,5 ha) bylo prozkoumáno 108 sídlištních objektů datovaných do eneolitu (jordanovská kultura), starší doby bronzové (únětická kultura, věteřovská kultura), novověku a sedm kostrových hrobů z eneolitu (kultura se šňůrovou keramikou) a starší doby bronzové (únětická kultura).

Na již známém sídlišti ze starší doby bronzové bylo prozkoumáno 21 objektů reprezentovaných převážně zásobními jámami kruhového půdorysu a trapézovitěho řezu či oválné jámy s rovnými a strmými stěnami a rovným dnem. Ze dna jednoho z výše uvedených oválných objektů (obj. 236) pochází kumulace pěti nádob. V zásobní jámě (obj. 247) byl objeven celý skelet krávy. K této fázi sídliště můžou náležet i pozůstatky částí nadzemních konstrukcí domů – struktura 05 a 06. Obdélníkový obvod stavby lemují řady sloupových jamek, které jsou doplněné ve středové ose o nosníky. Orientace struktury 06 je severo-severozápad – jiho-jihovýchod.